

ПАМ'ЯТКА

ЩОДО ПРАВОВОГО СТАТУСУ, ПРАВ ТА ГАРАНТІЙ ЗАХИСТУ ВИКРИВАЧА

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, проходженням нею служби чи навчання.

Викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною.

Права викривача виникають з моменту повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону України «Про запобігання корупції».

Повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені. Зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо.

Інформація стала відома викривачу у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Особа, яка повідомила про можливе правопорушення, не є викривачем, якщо повідомлена нею інформація:

1) не містить фактичних даних, які можуть бути перевірені, зокрема про обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка вчинила правопорушення;

2) стала їй відома не у зв'язку з трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання або участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання, а, наприклад, із загальнодоступних джерел (реєстрів, баз даних, сайтів, засобів масової інформації).

Викривач має право:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- подавати докази, давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривача, витрат на адвоката та судовий збір;
- на конфіденційність та анонімність;

на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;

на винагороду;

на отримання психологічної допомоги;

на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках.

Викривач має гарантії:

на захист трудових прав викривача. Забороняється у зв'язку з повідомленням про корупцію: звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності, застосування інших негативних заходів впливу: переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо або загрози таких заходів впливу;

на виплату заробітку за час вимушеного прогулу та грошових компенсацій за порушення його трудових прав.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції в установі (для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця);

Національного агентства з питань запобігання корупції (для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення приписів з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні прав викривача, у зв'язку з такими повідомленнями);

правоохоронних органів (для захисту життя, житла, здоров'я та майна);

суду (для захисту своїх прав і свобод);

центрів безоплатної правової допомоги (для отримання безоплатної вторинної правової допомоги).

За своїм процесуальним статусом викривач як учасник кримінального провадження є заявником. У справах про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, викривач є свідком.

Регіональний центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Кіровоградській області знаходиться за адресою: 25022, Україна, м. Кропивницький, вул. Дворцова, 32/29, 5 поверх. Телефон: (0522) 32-07-97.

Кропивницький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги знаходиться за адресою: 25006, Україна, м. Кропивницький, вул. Архітектора Пауценка, 64/53. Телефон: (0522) 32-08-29.
